

Ergenler ?çin Sosyal D??lanma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenler ?çin Sosyal D??lanma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21170>

Özet

Ergenler için Sosyal D??lanma Ölçe?i (E?SDÖ), ergenlik dönemindeki bireylerin ya?ad??? **sosyal d??lanma** deneyimlerini psikometrik olarak ölçmek amacıyla geli?tirilmis bir araçtır. Ölçek, Ç. S. Mercan tarafından 2016 yılında Türkçe'ye **uyarlama** çalışması yapılarak Türk kültürüne kazandırılmıştır. Bu uyarlama çalışması, ölçe?in Türkçe konulan ergen popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm yapabilmesini sağlamayı amaçlamıştır. Ölçek, bireyin kendini sosyal grupların d??nda hissetme, reddedilme algısı ve sosyal kaynaklara erişimde ya?ad??? zorluklar gibi boyutları kapsamaktadır.

E?SDÖ, özellikle okullarda ve klinik ortamlarda ergenlerin sosyal ve duygusal refah düzeylerini değerlendirmek, risk altındaki bireyleri tespit etmek ve sosyal beceri müdahalelerinin etkinliğini ölçmek için kritik bir öneme sahiptir. Ölçe?in **psikometrik** nitelikleri, ilgili makalede detaylı olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Sosyal D??lanma, Ergenlik, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Sosyal Reddedilme.

Yazarlar

Uyarlama Çalışması Yazarı: Çiğdem S. Mercan

Sorumlu Yazar/İletişim: Gamze Çare Sertelin

Amaç

Ergenler için Sosyal D??lanma Ölçe?i'nin temel amacı, ergenlerin sosyal çevreleri tarafından d??lanma veya reddedilme düzeylerini standart ve sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, ergenlerin sosyal entegrasyon seviyelerini, akran ilişkilerinde ya?adıkları zorlukları ve bu d??lanma algısının psikolojik sonuçlarını (örneğin, düşük benlik saygısı, depresyon) belirlemeye yardımcı olur.

Uyarlama çalışması, özgün ölçe?in kültürel ve dilbilimsel geçerliliğini sağlayarak, Türk popülasyonunda yapılan araştırmalarda güvenilir veri toplama imkanı sunmak ve sosyal d??lanma alanındaki teorik ve uygulamalı çalışmalara katkıda bulunmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yapı

Ölçek, bireyin sosyal ağlardan, kaynaklardan ve temel sosyal haklardan mahrum bırakılması

olarak tanımlanan **sosyal d??lanma** yap?sın? ölçmektedir. Bu yap? genellikle çok boyutludur ve duygusal, davran??sal ve bilişsel bileşenleri içerir.

E?SDÖ'nün ölçtü?ü temel boyutlar arasında ?unlar yer alabilir (uyarlama makalesinin standart bulgularına dayanarak):

Duygusal D??lanma: Yalnızlık, üzüntü ve gruba ait olmama hissi.

Sosyal Reddedilme: Akranlar veya sosyal çevre tarafından aktif olarak istenmeme veya göz ardı edilme deneyimleri.

Kaynaklara Erişim K??tlılığı: Sosyal etkinliklere, fırsatlara veya destek mekanizmalarına erişimde hissedilen engeller.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çalışmasında (Mercan, 2016), E?SDÖ'nün psikometrik **geçerlik** çalışmaları detaylı olarak incelenmiştir. Geçerlik çalışmaları, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ölçtü?ünü kanıtlamak için kritik öneme sahiptir.

Uyarlama sürecinde genellikle yap? geçerliliği çalışmaları yürütülür. Bu çalışmaları, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak ölçe?in orijinal yap?sının Türkçe örneklemede korunup korunmadığını test eder. Ayrıca, ölçüt başlı?ı geçerlik kapsamında, ölçe?in diğer ilgili yapılarla (örneğin, depresyon, öz saygı) beklenen yönde ilişkiler gösterip göstermediği incelenir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, ölçe?in ölçüm sonuçlarının tutarlı ve kararlı olması ifade eder. Mercan (2016) tarafından yapılan uyarlama çalışmasında, E?SDÖ'nün iç tutarlılık güvenilirliği genellikle Cronbach Alfa katsayısı hesaplanarak rapor edilmiştir. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ek olarak, güvenirlilik çalışmaları kapsamında test-tekrar test güvenilirliği de incelenmiş olabilir. Bu yöntem, ölçe?in kısa bir zaman aralığıyla aynı bireylere uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediğini gösterir ve ölçe?in zamana karşı kararlılığını ortaya koyar.

Faktör Analizi

Mercan (2016) tarafından gerçekleştirilen faktör analizi, ölçe?in Türkçe formunun yapısal özelliklerini belirlemiştir. Bu analizler, orijinal ölçe?in boyut sayısını ve madde dağılımının Türk kültürüne uygunluğunu değerlendirir.

Genellikle faktör analizi sonucunda, sosyal d??lanma yap?s?n?n farkl? alt boyutlara ayr?ld??? görülür. Bu alt boyutlar, ara?t?rmac?lara ergenlerin d??lanma deneyiminin hangi spesifik yönlerden kaynakland???na dair daha derinlemesine bilgi sa?lar. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olmas?, maddelerin ilgili faktörü güçlü bir şekilde temsil etti?ini kan?tlar.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Dil Seçenekleri: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler

Ya? Grubu: Genellikle 12-18 ya? aral???ndaki ergen popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, genellikle farkl? sosyoekonomik ve e?itim seviyelerinden gelen lise veya ortaokul ö?rencileri üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, ergenlerin kendilerine yönelik sosyal d??lanma hislerini belli bir derecelendirme sistemi (örneğin, Likert tipi) kullanarak yan?tlamalar?n? gerektirir.

Derecelendirme: Kaynakta belirtilmemi?tir. Tipik olarak 4'lü veya 5'li Likert tipi bir derecelendirme format? kullan?lr (Örne?in: "Hiç Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?l?yorum"a).

Anahtar Kelimeler

Ergenlik Dönemi, Sosyal Uyum, Psikolojik De?erlendirme, Likert Ölçe?i, Uyarlama Çal??mas?, E?itim Psikolojisi, Sosyal Geli?im.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresi: sertelin@istanbul.edu.tr (Gamze Çare Sertelin)

Yaz??ma Adresi: İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel E?itim Fakültesi (Uyarlama çal??mas?n?n yay?nland??? dergi referans?na dayanarak).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in kullan?m? için genellikle sorumlu yazar (Gamze Çare Sertelin) veya uyarlama

makalesinin yazar? (idem S. Mercan) ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Akademik ve ara?t?rma amal? kullan?mlarda izin gerekebilir.

cret: Genellikle akademik ara?t?rma amal? kullan?mlar için ücretsizdir, ancak ticari veya geni? lekli uygulamalar için yazarlarla gr?ölmelidir.

Test Y?I? (Uyarlama): 2016

Kaynaklar

Bu le?in Türkçe geçerlik ve güvenirli?ine dair temel referans a?a??dad?:

Mercan, . S. (2016). Ergenler Çin Sosyal D??lanma le?i: Türkçe **geçerlik** ve güvenirli?i. *Hasan Ali Yücel E?itim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 175-186.

Orijinal PDF makalesi buradan indirilebilir: [ergenler-icin-sosyal-dislanma-olcegi-turkce-gecerlik-ve-guvenirligi-toad.pdf](#)

Ergenler Çin Sosyal D??lanma le?i Maddeleri

NEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Bu nedenle, maddeler bu bölümde listelenememektedir. Ölçek maddelerine eri?im için yukar?da belirtilen kaynak makaleye (Mercan, 2016) ba?vurulmas? gerekmektedir.